

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-33(6)/16/AgŁ

Warszawa, 6 maja 2016 r.

DECYZJA DIH-1/49/2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Kaufland Polska Markety Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą we Wrocławiu od decyzji Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach z dnia 19 lutego 2016 r. (nr akt sprawy: HU.8361.149.2015/4DEC/16), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 600 zł (słownie: sześćset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej trzech partii serów (tj. sera Gorgonzola, sera Grana Padano i sera Feta) o łącznej wartości 168,45 zł,

- a) uchyla zaskarżoną decyzję w całości,
- b) na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, wymierza ww. przedsiębiorcy Kaufland Polska Markety Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą we Wrocławiu karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadającej jakości handlowej jednej partii sera Feta o łącznej wartości 48,93 zł.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 1-6 października 2015 r. przez inspektorów reprezentujących Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach, zwanego dalej „Śląskim WIIH”, w markecie Kaufland w Będzinie przy ul. 11 Listopada 10, należącym do przedsiębiorcy Kaufland Polska Markety Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą we Wrocławiu zakwestionowano oznakowanie trzech partii serów, tj.:

- sera Gorgonzola Piccante ChNP „Igor” podpuszczkowego, dojrzewającego z przerostem niebieskiej pleśni, o masie netto 200 g, oznaczonego terminem przydatności do spożycia „należy spożyć do: 29.11.15” i nr partii produkcyjnej „L291115261”, wyprodukowanego

- we Włoszech, producent: Igor SRL SS 32 Del Sempione IT-28062 Cameri (NO), zwanego dalej „serem Grogonzola”, w ilości 6 opakowań jednostkowych o łącznej wartości 41,58 zł (6,93 zł/op.);
- sera Grana Padano ChNP „Igor” podpuszczkowego z mleka surowego, dojrzewającego, o masie netto 200 g, oznaczonego datą minimalnej trwałości „najlepiej spożyć przed: 21.05.16” i nr partii produkcyjnej „15232”, wyprodukowanego we Włoszech, dystrybutor: Igor SRL SS 32 Del Sempione IT-28062 Cameri (NO), zwanego dalej „serem Grana Padano”, w ilości 6 opakowań jednostkowych o łącznej wartości 77,94 zł (12,99 zł/op.);
 - sera Feta PDO „Safos” kwasowo-podpuszczkowego, dojrzewającego w solance, o masie netto 200 g, oznaczonego datą minimalnej trwałości „najlepiej spożyć przed: 11.06.16” i nr partii produkcyjnej „083217”, wyprodukowanego w Grecji, producent: Paragogiki Thrakis SA 2nd klm. Alexandroupolis-Avandos Str 68100 Alexandroupolis, zwanego dalej „serem Feta”, w ilości 7 opakowań jednostkowych o łącznej wartości 48,93 zł (6,99 zł/op.);

z uwagi na niepodanie w języku polskim dla wszystkich ww. serów informacji, że wyroby te są produktami zarejestrowanymi jako chroniona nazwa pochodzenia (uwidoczniono jedynie w symbolu unijnym napis „denominazione d’origine protetta” dla sera Gorgonzola i sera Grana Padano oraz napis „geschützte Ursprugsbezeichnung” dla sera Feta), zaś dla sera Feta – dodatkowo informacji o zawartości tłuszczu, o tym, że produkt pakowano w atmosferze ochronnej oraz o warunkach i okresie jego przechowywania po otwarciu opakowania (informacje te podano wyłącznie w języku obcym), co zdaniem Śląskiego WIIH stanowiło naruszenie treści art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, oraz art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2015 r. poz. 594 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia”. Ponadto ustalono, że na etykiecie polskiej dla sera Gorgonzola i sera Grana uwidoczniono obok nazwy produktu skrót ChNP, bez wyjaśnienia jego znaczenia, zaś dla sera Feta podano informacje sprzeczne z zadeklarowanymi w języku obcym w zakresie temperatury przechowywania (tj. na etykiecie polskiej podano „od 2 do 6 °C”, a na etykiecie obcojęzycznej „od +2 do +4 °C”), co stanowiło naruszenie treści art. 7 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z 6 października 2015 r. (nr akt kontroli: HU.8361.149.2015), w tym w: załącznikach nr 1 i 2, stanowiących wykaz

zakwestionowanych produktów i okazanych dowodów dostaw, a także dołączonej do akt sprawy dokumentacji fotograficznej przedstawiającej sposób oznakowania tych produktów.

Pismem z 9 października 2015 r., kontrolowany wniósł uwagi do protokołu kontroli, wyrażając swoje wątpliwości w zakresie zasadności kwestionowania zawartego w symbolu unijnym napisu „denominazione d’origine protetta” dla sera Gorgonzola i sera Grana Padano oraz analogicznego zapisu „geschützte Ursprugsbezeichnung” dla sera Feta, a także podanej w języku polskim informacji o temperaturze przechowywania dla sera Feta.

Śląski WIIH ustosunkował się do wątpliwości kontrolowanego w powyższym zakresie w piśmie z 26 października 2015 r., podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. Ponadto, w piśmie z 4 listopada 2015 r. poinformował go o ustaleniach kontroli oraz skierował do niego wnioski pokontrolne.

Pismem z 18 listopada 2015 r., kontrolowany poinformował, że przekazał zastrzeżenia dotyczące błędnego oznakowania przedmiotowych serów do ich dostawców. Wyjaśnił, że przed wprowadzeniem do obrotu tych serów, ich etykiety zostały wysłane przez dostawców do Instytutu Swiss Food w celu ich skorygowania na zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Do pisma tego dołączył stanowisko Instytutu Swiss Food, jak również producentów zakwestionowanych serów, z których wynika, że zastosowanie w symbolu unijnym napisu „denominazione d’origine protetta” dla sera Gorgonzola i sera Grana Padano oraz napisu „geschützte Ursprugsbezeichnung” dla sera Feta, a także użycie w nazwie sera Gorgonzola i sera Grana Padano skrótu ChNP, było zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Odnosząc się do powyższego, Śląski WIIH wyjaśnił w piśmie z 8 grudnia 2015 r., że na podstawie ustaleń kontroli nie wnioskowano o zmianę oznaczenia w symbolu unijnym, a jedynie o zamieszczenie w treści etykiety stosownej, zrozumiałej dla konsumenta informacji w języku polskim, tj. „chroniona nazwa pochodzenia”, jak również nie wniesiono zastrzeżeń co do zasadności użycia w nazwie produktu skrótu ChNP, a jedynie wskazano, że sam skrót, przy obcojęzycznym napisie w symbolu unijnym, może być dla konsumenta niezrozumiały. Tym samym, organ pierwszej instancji potrzywał swoje stanowisko w kwestii zamieszczenia w oznakowaniu przedmiotowych serów stosownych informacji także w języku polskim.

Pismem z 22 grudnia 2015 r., kontrolowany poinformował, w jaki sposób dostawcy przedmiotowych serów zmienili na etykietach oznaczenia w języku polskim. Do pisma tego dołączył wzory etykiet dla sera Gorgonzola i sera Feta. Wyjaśnił, że na etykietach wszystkich zakwestionowanych serów w nazwie produktu nadal znajduje się skrót ChNP, gdyż dostawcy nie widzą konieczności stosowania napisu „chroniona nazwa pochodzenia”, zaś na etykietach sera Feta podano wszystkie wymagane oznaczenia w języku polskim w tym m.in. zawartość tłuszczu, ujmując ją w tabeli wartości odżywczej, warunki i okres przechowywania produktu po otwarciu opakowania.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 20 stycznia 2016 r., Śląski WIIH zawiadomił ww. przedsiębiorcę, zwanego dalej „stroną”, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy jakości handlowej, kary pieniężnej za wprowadzenie do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej trzech ww. partii serów, informując przy tym o przysługującym jej prawie

do czynnego udziału w postępowaniu. Odrębnym pismem z 20 stycznia 2016 r. wezwał ją do przekazania pisemnego oświadczenia o przynależności do grupy mikroprzedsiębiorców, małych, średnich lub pozostałych przedsiębiorców, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o swobodzie działalności gospodarczej”, a także deklaracji podatkowej albo pisemnego oświadczenia wskazującego na wielkość obrotów i przychodu osiągniętych w poprzednim roku obrotowy.

Strona skorzystała z przysługujących jej uprawnień i podniosła w piśmie z 27 stycznia 2016 r., podobnie jak pismach z 22 grudnia 2015 r. i 18 listopada 2015 r., powołując się na treść art. 12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. U. L 343 z 14.12.2012 s. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1151/2012”, że użycie skrótu ChNP w oznakowaniu dwóch ww. partii serów (tj. sera Gorgonzola i sera Grana Padano) nie naruszało obowiązujących przepisów prawa, gdyż wskazany przepis umożliwia stosowanie skrótu ChNP zamiast stosowania określenia „chroniona nazwa pochodzenia”. Odrębnym pismem z 27 stycznia 2016 r., strona przekazała żądane informacje za rok 2014 oraz oświadczyła, że należy do grupy pozostałych przedsiębiorców.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 19 lutego 2016 r. (doręczoną stronie 23 lutego 2016 r.), Śląski WIIH wymierzył stronie, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 600 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej trzech ww. partii serów.

Pismem z 1 marca 2016 r. (nadanym w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego 2 marca 2016 r.), pełnomocnik strony złożył do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, zwracając się z prośbą o przeanalizowanie zasadności kwestionowania użycia skrótu ChNP w oznakowaniu dwóch ww. partii serów (tj. sera Gorgonzola i sera Grana Padano), co umotywował tak samo, jak strona w piśmie z 27 stycznia 2016 r., a ponadto powołał się na wyniki dwóch innych kontroli dotyczących analogicznych produktów, przeprowadzonych przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gdańsku i Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Opolu, w toku których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ich oznakowania. Do odwołania dołączył protokoły kontroli z 4 listopada 2015 r. (nr akt kontroli: DS.ŻN.8361.306.2015.JB.IW) i z 20 listopada 2015 r. (nr akt kontroli: ŻNG.8361.362.2015).

Po uzupełnieniu braków formalnych odwołania, pismem z 12 kwietnia 2016 r., Prezes UOKiK poinformował pełnomocnika strony, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Pełnomocnik strony skorzystał z przysługujących mu uprawnień i przytoczył w piśmie z 18 kwietnia 2016 r., te same argumenty, co w odwołaniu. Do pisma tego dołączył również

te same protokoły kontroli, co do odwołania, oznaczając je według daty rozpoczęcia kontroli, tj. odpowiednio: 27 października 2015 r. i 17 listopada 2015 r.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W świetle art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej – importer danego środka na rynek Unii Europejskiej. Jak wynika z tego artykułu, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 2), a bez uszczerbku dla tego przepisu, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (ust. 5).

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy, jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, bez uszczerbku dla art. 9 ust. 3 obowiązkowe informacje na temat żywności muszą być podawane w języku łatwo zrozumiałym dla konsumentów z państw członkowskich, w których dany środek spożywczy jest wprowadzany na rynek, przy czym na swoim własnym terytorium państwa członkowskie, w których dany środek spożywczy jest wprowadzany na rynek, mogą określić, że dane szczegółowe są podawane w jednym lub kilku językach urzędowych Unii Europejskiej. Jak

wynika z ust. 3 tego artykułu, ww. przepisy nie zabraniają podawania danych szczegółowych w kilku językach.

W świetle art. 6 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, artykuły rolno-spożywcze wprowadzane do obrotu są oznakowane co najmniej w języku polskim. Stosownie do art. 48 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, środki spożywcze wprowadzane do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej muszą być oznakowane w języku polskim. Środki spożywcze mogą być ponadto oznakowane w innych językach.

Jak wynika z art. 7 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, informacje na temat żywności muszą być rzetelne, jasne i łatwe do zrozumienia dla konsumenta.

Nazwy „Gorgonzola”, „Grana Padano” i „Feta” zostały zarejestrowane jako chronione nazwy pochodzenia na podstawie rozporządzenia Komisji (WE) nr 1107/96 z dnia 12 czerwca 1996 r. w sprawie rejestracji oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia zgodnie z procedurą określoną w art. 17 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2081/92 (Dz. U. UE L 148 z 21.6.1996 s. 1 z późn. zm.). Wykaz produktów zarejestrowanych znajduje się na stronie internetowej Komisji Europejskiej w bazie „DOOR”.

Zarejestrowane nazwy są obecnie chronione na warunkach określonych w art. 13 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012, które obowiązuje od 3 stycznia 2013 r. Z tym dniem, na mocy tego rozporządzenia, uchylone zostało m.in. rozporządzenie (WE) nr 510/2006, które w art. 8 ust. 2 stanowiło, że na etykietach produktów rolnych i środków spożywczych pochodzących ze Wspólnoty i wprowadzanych do obrotu pod nazwą zarejestrowaną zgodnie z tym rozporządzeniem znajdują się oznaczenia „chroniona nazwa pochodzenia” i „chronione oznaczenie geograficzne” lub odpowiadające im symbole wspólnotowe.

Zgodnie z art. 12 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012, w przypadku produktów pochodzących z Unii Europejskiej, które wprowadzane są na rynek pod chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym zarejestrowanym zgodnie z procedurami ustanowionymi w tym rozporządzeniu, na etykietach znajdują się związane z nimi symbole unijne. Ponadto zarejestrowana nazwa produktu powinna znajdować się w tym samym polu widzenia. Na etykietach można umieścić określenia „chroniona nazwa pochodzenia” lub „chronione oznaczenie geograficzne” lub odpowiednie skróty: ChNP lub ChOG. Przepis ten stosuje się od 4 stycznia 2016 r. bez uszczerbku dla produktów już wprowadzonych do obrotu przed tą datą (art. 59). Ustanowione symbole unijne, jak wynika z art. 12 ust. 2 tego rozporządzenia, służą popularyzacji chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych.

Symbole unijne dotyczące chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych, w świetle art. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 664/2014 z dnia 18 grudnia 2013 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 w odniesieniu do ustanowienia symboli unijnych dotyczących chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych i gwarantowanych tradycyjnych specjalności oraz w odniesieniu do niektórych zasad dotyczących pochodzenia paszy i surowców, niektórych przepisów proceduralnych i niektórych dodatkowych przepisów przejściowych (Dz. U. UE L 179 z 19.6.2014 s. 17), ustanawia się, jak określono

w załączniku do tego rozporządzenia. Rozporządzenie to obowiązuje od 22 czerwca 2014 r. i z tym dniem uchylono m.in. rozporządzenie (WE) nr 1898/2006. Przepis art. 14 uchylonego rozporządzenia stanowił, że symbole wspólnotowe dotyczące chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych reprodukowane są zgodnie z załącznikiem V do tego rozporządzenia. Oznaczenia „chroniona nazwa pochodzenia” oraz „chronione oznaczenie geograficzne” umieszczone w tych symbolach można zastąpić ich odpowiednikami w innych językach urzędowych Wspólnoty, wymienionymi w załączniku V do tego rozporządzenia (ust. 1), przy czym jeżeli ww. symbole lub oznaczenia zamieszczane są na etykiecie produktu, towarzyszy im zarejestrowana nazwa (ust. 2). Przepis pkt 6 tego załącznika stanowił, że polskiemu terminowi „chroniona nazwa pochodzenia” i skrótowi ChNP odpowiadał np. w języku włoskim termin „denominazione d'origine protetta” i skrót DOP, a w języku niemieckim termin „geschützte Ursprungsbezeichnung” i skrót g.U.

Każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na mocy art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie, na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w markecie należącym do strony przez inspektorów reprezentujących Śląskiego WIIH stwierdzono, że wprowadzone do obrotu trzy ww. partie serów, z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie, nie spełniały wymagań jakości handlowej określonej w: art. 6 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, art. 48 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz art. 7 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

Jak wynika z art. 40a ust. 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężne, o których mowa w ust. 1-3 tego artykułu, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.

Tym samym, Śląski WIIH w drodze decyzji z dnia 19 lutego 2016 r. wymierzył powyższą karę pieniężną Kaufland Polska Markety Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą we Wrocławiu, tj. przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu przedmiotowe sery.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona zwróciła się z prośbą o przeanalizowanie zasadności kwestionowania użycia skrótu ChNP w oznakowaniu dwóch ww. partii serów (tj. sera Gorgonzola i sera Grana Padano), co umotywowwała tak samo, jak w piśmie z 27 stycznia 2016 r., a ponadto powołała się na wyniki dwóch innych kontroli dotyczących analogicznych

produktów, przeprowadzonych przez inne organy Inspekcji Handlowej, w toku których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ich oznakowania.

W ocenie Prezes UOKiK, zgłoszone przez stronę w odwołaniu wątpliwości dotyczące zasadności kwestionowania oznakowania dwóch ww. partii serów (tj. sera Gorgonzola i sera Grana Padano) są zasadne. Śląski WIIH ustalił, że w oznakowaniu tych serów nie podano w języku polskim informacji, że wyroby te są produktami z chronioną nazwą pochodzenia (uwidoczniono jedynie w symbolu unijnym napis „denominazione d’origine protetta”), co jego zdaniem stanowiło naruszenie treści art. 6 ust. 1 ustawy o jakości handlowej oraz art. 48 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, w świetle których środki spożywcze wprowadzone do obrotu na terytorium Polski muszą być oznakowane co najmniej w języku polskim. Ponadto organ pierwszej instancji ustalił, że na etykiecie polskiej dla tych serów uwidoczniono obok nazwy produktu skrót ChNP bez wyjaśnienia jego znaczenia, co jego zdaniem stanowiło naruszenie treści art. 7 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, zgodnie z którym środki spożywcze muszą być oznakowane w sposób zrozumiały dla konsumenta. Jak wynika z protokołu kontroli oraz dołączonej do akt sprawy dokumentacji fotograficznej, przedmiotowe sery zostały wyprodukowane we Włoszech, a umieszczony w ich oznakowaniu symbol unijny zawierał napis w języku włoskim „denominazione d’origine protetta”, będący odpowiednikiem polskiego terminu „chroniona nazwa pochodzenia” i skrótu ChNP. Taki skrót znajdował się na etykiecie polskiej bezpośrednio przy nazwie produktu. Biorąc pod uwagę, że z przepisu art. 12 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 wynika, że na etykiecie produktu z chronioną nazwą pochodzenia umieszcza się związany z nią symbol unijny, a jedynie dobrowolnie można umieścić określenie „chroniona nazwa pochodzenia” lub skrót ChNP, zaś z uchylonych przepisów art. 8 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 510/2006 i art. 14 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1898/2006 wynikało, że na etykiecie takiego produktu musiało znajdować się oznaczenie „chroniona nazwa pochodzenia” lub odpowiadający mu symbol wspólnotowy, a zamieszczony w tym symbolu napis „chroniona nazwa pochodzenia” można było podać w dowolnym języku urzędowym Unii Europejskiej, należy uznać, że oznakowanie dwóch ww. partii serów było zgodne z powyższymi przepisami. W oznakowaniu tych serów, obok zarejestrowanej nazwy „Gorgonzola” i „Grana Padano”, umieszczono bowiem symbol unijny zawierający włoski napis „denominazione d’origine protetta” (na froncie opakowania) oraz odpowiadający im polski skrót ChNP (na odwrocie opakowania). Tym samym, zdaniem Prezesa UOKiK, nie było podstaw do kwestionowania przedmiotowych serów, z uwagi na niepodanie w języku polskim informacji, że wyroby te są produktami zarejestrowanymi jako chroniona nazwa pochodzenia, a jednocześnie z uwagi na uwidocznienie przy zarejestrowanej nazwie produktu skrótu ChNP, bez wyjaśnienia jego znaczenia. O tym, że były to produkty z chronioną nazwą pochodzenia świadczyła już sama zarejestrowana nazwa oraz związany z nią symbol unijny, ustanowiony w celu popularyzacji tych nazw. Poprzez analogię, należy uznać, że w odniesieniu do jednej ww. partii sera Feta, zarzut niepodania w języku polskim informacji, że jest to produkt z chronioną nazwą pochodzenia, był również niezasadny, gdyż w oznakowaniu tego sera podano zarejestrowaną nazwę „Feta”, związany z nią symbol unijny

zawierający niemiecki napis „geschützte Ursprungsbezeichnung” oraz skrót DOP, stosowany w trzech językach urzędowych Unii Europejskiej, tj. włoskim, hiszpańskim i portugalskim.

Niezależnie od powyższego, zdaniem Prezesa UOKiK, oznakowanie jednej ww. partii sera Feta zostało słusznie uznane przez organ pierwszej instancji za nieprawidłowe, z uwagi na niepodanie w języku polskim informacji o zawartości tłuszczu, o tym, że produkt pakowano w atmosferze ochronnej oraz o warunkach i okresie jego przechowywania po otwarciu opakowania (informacje te podano wyłącznie w językach obcych), co stanowiło naruszenie treści art. 6 ust. 1 ustawy o jakości handlowej oraz art. 48 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, a także z uwagi na podanie w języku polskim informacji sprzecznych z zadeklarowanymi w języku obcym w zakresie temperatury przechowywania (tj. na etykiecie polskiej podano „od 2 do 6 °C”, a na etykiecie obcojęzycznej „od +2 do +4 °C”), co stanowiło naruszenie treści art. 7 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Dodatkowo Prezes UOKiK zauważa, że oznakowanie tego sera było niezgodne również z treścią art. 7 ust. 1 lit. a) ww. rozporządzenia, gdyż wprowadzało konsumentów w błąd co do kraju pochodzenia, z uwagi na użycie w symbolu unijnym niemieckiego oznaczenia „geschützte Ursprungsbezeichnung”, podczas gdy ser ten wyprodukowano w Grecji. Tym niemniej, przedmiotowy produkt nie był kwestionowany przez organ pierwszej instancji w tym zakresie ani na etapie postępowania kontrolnego, ani na etapie będącego jego konsekwencją postępowania administracyjnego.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK, rozpoznając sprawę na skutek wniesionego przez stronę odwołania uznał, iż zasadne jest, na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 Kpa, uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i orzeczenie, co do istoty sprawy, poprzez wymierzenie stronie, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężnej w wysokości 500 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadającej jakości handlowej jednej ww. partii sera Feta o łącznej wartości 48,93 zł.

Należy zaznaczyć, że przepis art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej jest wyrazem odpowiedzialności administracyjnej, która ma charakter obiektywny, a przesłanką jej przyjęcia jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu produktów nieodpowiadających jakości handlowej (por. wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 18 kwietnia 2011 r. sygn. akt VI SA/Wa 18/11, z dnia 17 maja 2011 r. sygn. akt VI SA/Wa 271/11 i z dnia 17 października 2011 r. sygn. akt VI SA/Wa 1371/11).

Nie ulega wątpliwości, że strona jako profesjonalista na rynku była zobowiązana do znajomości i stosowania przepisów związanych z wykonywaną przez nią działalnością, zaś zapewnienie prawidłowego oznakowania przedmiotowego produktu nie wykraczało poza jej możliwości, gdyż było możliwe do zweryfikowania przez nią podczas zwykłych czynności sprawdzających przy odbiorze towaru od dostawcy, a więc było możliwe do uniknięcia, przy dochowaniu należytej staranności.

Prezes UOKiK, wykonując dyspozycję art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, na podstawie zebranego w aktach sprawy materiału dowodowego, zważył, co następuje:

- oceniając stopień szkodliwości czynu, polegającego na wprowadzeniu do obrotu przez stronę nieprawidłowo oznakowanej jednej ww. partii sera Feta, należy uwzględnić, że

niepodanie w języku polskim informacji o zawartości tłuszczu, o tym, że produkt pakowano w atmosferze ochronnej oraz o warunkach i okresie jego przechowywania po otwarciu opakowania (informacje te podano wyłącznie w językach obcych) lub podanie w języku polskim innej temperatury przechowywania niż zadeklarowana w języku obcym, godziło w interesy konsumentów, gdyż pozbawiało ich niektórych podstawowych informacji o produkcie;

- oceniając zakres naruszenia, należy wziąć pod uwagę, że stwierdzone nieprawidłowości wskazywały na naruszenie przepisów: art. 6 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, art. 48 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz art. 7 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, czyli podstawowych wymagań w zakresie oznakowania produktów;
- oceniając dotychczasową działalność tego podmiotu, należy wziąć pod uwagę, że organ pierwszej instancji w okresie ostatnich 24 miesięcy wydał wobec strony 6 ostatecznych decyzji o wymierzeniu kar pieniężnych na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 i/lub 4 ustawy o jakości handlowej, z tytułu wprowadzenia do obrotu produktów nieodpowiadających jakości handlowej lub zafałszowanych;
- oceniając wielkość obrotów i przychodu tego podmiotu, należy wziąć pod uwagę, że strona przekazała żądane informacje w piśmie z 27 stycznia 2016 r. oraz oświadczyła, że należy do grupy pozostałych przedsiębiorców;
- oceniając wartość kontrolowanych środków spożywczych, należy wziąć pod uwagę, że strona nie zapewniła prawidłowego oznakowania w przypadku jednej ww. partii sera Feta, stanowiącej łącznie 7 sztuk, a ich wartość w dniu kontroli stanowiła kwotę 48,93 zł.

Zdaniem Prezesa UOKiK, opisane powyżej przesłanki, jakimi należało kierować się przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, określonej w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, stanowiły podstawę do wymierzenia stronie kary pieniężnej w wysokości 500 zł, która jest najniższą i zarazem najwyższą z możliwych przewidzianych ustawowo.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara będzie właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne wyłącznie produkty odpowiadające jakości handlowej w zakresie oznakowania, a także będzie najmniej uciążliwa z możliwych dostępnych środków. Ponadto, spełni ona swoją funkcję prewencyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, zwłaszcza z uwagi na wykazane powyżej niedochowanie należytej staranności w zakresie zapewnienia jasnych i zrozumiałych dla konsumentów informacji na temat przedmiotowego produktu.

Stosownie do art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary pieniężnej stanie się ostateczna

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec

powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.).

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski